καὶ θὰ κοιτάζουν ἢ νὰ βροῦνε θέση ἢ νὰ μεταναστέψουν, καὶ θὰ ξεχάσουν ἔτσι ὁλότελα τὰ στρατιωτικά. Ἀφίνουμε ποὺ αὐτοὶ ἴσα ἴσα εἶναι ποὺ δημιουργοῦν τὸ στρατὸ τῶν ἀπαλλαγέντων. Στρατὸ λοιπὸν θὰ δώσουν τὰ χωράφια, κι ὄχι τὰ σκολειά, τ' ἀργαστήρια τῶν ἀπαλλαγέντων.

Σήμερα γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς δὲ φτάνει τὸ συντακτικὸ κ' ἡ γραμματική. Χρειάζονται πολλὰ ἄλλα πράματα. Κι αὐτὰ τὰ πράματα πρέπει νὰ μαθαίνῃ ὁ γιὸς τοῦ χωριάτη στὸ σκολειὸ τὸ δημοτικό. Ὅσο γιὰ τ' ἀνώτερα σκολειὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ βάλῃ τὸν κανόνα: Λιγότερα χρόνια γιὰ μελέτη, νωρίτερο βάφτισμα μέσα στὸν κόσμο. Τριάντα χρονῶνε ὁ Ἀμερικάνος ἔχει δημιουργήσῃ τὴν περιουσία του ἢ ἔχει ἀλλάξει πέντε-ἓξ ἐπαγγέλματα γιὰ νὰ βρῇ ἐκεῖνο ποὺ θὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἐπιτυχία. Ἐμεῖς μπροστά μας ἔχουμε καὶ ζωντανὸ παράδειγμα αὐτοῦ τοῦ κανόνα. Παιδὶ δεκαπέντε χρονῶνε ἄφισε τὰ γράμματα καὶ μπῆκε ὑπάλληλος στὸ γραφεῖο τοῦ πατέρα του. Ἐκεῖ μέσα ἔμαθε τόσο καλὰ τὴ δουλειά του ποὺ σήμερα εἶναι ὑποδιευθυντὴς στὸ ἐξωτερικὸ μιᾶς μεγάλης Τράπεζας.

Ἐδῶ τελειώνει τὸ ἄνθρο τῆς «Οἰκονομικῆς Ἑλλάδας». Οἱ ἀναγνῶστες τοῦ «Νουμᾶ» πολλὲς φορὲς θὰ διάβασαν σ' αὐτὲς τὶς στῆλες σκορπισμένες τὶς παραπάνου ἀλήθειες. Μὰ τὸ ζήτημα δὲ στοματάει ἴσα μ' ἐδῶ. Θὰ θέλαμε νὰ ρωτήσουμε τὸ συντάχτη τῆς «Οἰκονομικῆς Ἑλλάδας» ἂν ἀληθινὰ πιστεύει πὼς μπορεῖ νὰ δοθῇ πραχτικὴ κι ἀληθινὴ μόρφωση στὰ παιδιά μας μὲ τὴν ἀλλαγὴ μονάχα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, χωρὶς ν' ἀλλάξῃ καὶ ὁ γλωσσικὸς τρόπος τῆς διδασκαλίας, ποὺ δὲν εἶναι διόλου πραχτικὸς ὅπως γίνεται σήμερα μὲ τὴν ψεύτικη, νεκρή, μουχλιασμένη, ἀκατάστατη, ἐπιπόλαιη, διεφταρμένη, ἀσυνείδητη καὶ ἄψυχη καθαρεύουσα.

Κι ἀφοῦ θέλει πραχτικὴ μόρφωση, ποὺ φυσικὰ ἀπαιτεῖ πραχτικὴ γλώσσα, γιατί δὲν τὸ λέει φανερὰ καὶ γιατί δὲν ἔρχεται νὰ πολεμήσῃ μαζί μας σὰν εἰλικρινὴς ἄνθρωπος ποὺ φαίνεται νὰ εἶναι;

Ἢ μήπως κι αὐτὸν τὸν ἔχει ἀδράξει ἡ πρόληψη, καὶ δὲν μπορεῖ νὰ λευτερωθῇ ἀπό δαύτη; Μὰ χωρὶς νὰ πετάξῃ ἀπὸ πάνου του αὐτὸς πρῶτος τὴν πρόληψη, πῶς ἔρχεται νὰ φωτίσῃ τοὺς ἄλλους;

Φοβᾶται μὴν τονὲ ποῦνε μαλλιαρὸ καὶ Ψυχαριστή; Καὶ τί σημαίνει αὐτὸ σ' ἕναν ποὺ θέλει νὰ φυσήξῃ μιὰ καινούρια πνοή, στὸ σπουδαιότατο ζήτημα τῶν παιδιῶ μας; Στὰ λόγια πρέπει νὰ προσέχῃ ἢ στὰ πράματα;

Μαλλιαρὸς καὶ Ψυχαριστὴς εἶναι ἕνας νέος παιδαγωγὸς ὁ κ. Ἀλέξαντρος Δελμοῦζος, μὰ στὸ Βόλο μέσα σ' ἕνα χρόνο ποὺ τοὺ δόθηκε νὰ διευτύνῃ ἕνα σκολειὸ κοριτσιῶν, ἔκαμε θάματα μπάζοντας ἐκεῖ μέσα τὴ ζωντανή μας, τὴ δημοτική μας, τὴν ἀληθινή μας γλώσσα, δίνοντος ἔτσι τρανὸ παράδειγμα γενναιότητας ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ γιὰ τοὺς ἄλλους, κι ἀπ' τὴν ἄλλη τρανῆς χρησιμότητας τῆς παιδαγωγικῆς του μόρφωσης, μ' ἀνοιχτὴ τὴ σημαία τοῦ δημοκιστῆ.

Καὶ νομίζουμε πὼς αὐτοῦ εἶναι τὸ ζήτημα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΜΑΡΑΜΕΝΑ ΛΟΥΛΟΥΔΑ

Στὸ περιβόλι μιὰν αὐγὴ κατέβηκα νὰ κόψω κάποια ἀγαπημένα λούλουδα.

Ὤιμέ, κάποιο μαῦρο σύγνεφο τοῦ Χυνόπωρου, κάποιο ἄγριο φυσομανητὸ τάχα ρίξει μαραμένα στὸ χῶμα! Κοίτα! πόσο χλωμὰ γέρνουν τὰ ξέχρωμα ἀνθόφυλλα, ἀλλοίμονο, χλωμὰ σὰν τὴν ἀγάπη σου, καλέ μου, ποὖνοιωσα ἕνα πρωῒ νὰ ξεψυχάῃ χλωμιάζοντας ἀπ' τῆς καρδιᾶς σου τὰ μυστικὰ τὰ βάθη, μαζὶ μὲ τὸ πρῶτο φύσημα τοῦ Χειμῶνα, μαζὶ μὲ τὰ λούλουδα τοῦ κήπου, ποὺ γύρανε χλωμὰ στὸ χῶμα μιὰν αὐγή, ἀλλοίμονο!

ΛΙΓΕΙΑ

ΜΑΝΩΛΗΣΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΜΕ ΠΙΑΝΟ

Τυπωθήκανε στὴ Λειψία καὶ πουλιοῦνται στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ».

α') ΠΟΙΗΣΗ ΜΑΛΑΚΑΣΗ:

1)	Στὴν ἀνέμη καρφωμένα .	Δρ.	1.—
2)	Τραγουδάκι	»	1.—
3)	Στὴ νῆσο πέρα ὁ πύργος τῆς Ἀθώρητης	»	1.—

6') ΠΟΙΗΣΗ ΑΛΕΞ. ΠΑΛΑΗ:

4)	Μολιβιάτισσα	Δρ.	1.—
5)	Μισιριώτισσα	»	1.—
6)	Ρουμελιώτισσα.	»	1.50
7)	Ἀφροδίτη.	»	1.50
8)	Χάϊντε χοῦρδε	»	1.—
9)	Μικρούλα	»	1.50
10)	Στὸν Ἔποπα (μαλλιαρικὰ Πόπ!) Χαρίζεται. Ὅλα μαζὶ ἕνας τόμος δρ. 5.		

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 5.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ. Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (2 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμᾶ πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμος ὑπόγειου Σιδερόδρομου Ὁμόνοια), στὸ κιόσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ὁ κίντυνος — Ἡ διάλυση — Δρακόντεια μέτρα! — Ὑπουργικὴ ρεκλάμα — Τὰ κορίτσια μας.

ΤΙΠΟΤ' ἄλλο λοιπὸν ἀπὸ μιὰ συνειθισμένη ἀλλαγὴ Ὑπουργείου δὲ ζητούσαμε. Καὶ τὴν πιτύχαμε τὴν ἀλλαγὴ καὶ συχάσαμε—καὶ φυλάμε τώρα τὴν ὄρεξή μας τὴν ἐπαναστατικὴ γιὰ τὴ βλογημένη τὴν ὥρα ποὺ θὰ βαρεθοῦμε τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖο καὶ θὰ ζητάμε νάρθεῖ ὁ Θεοτόκης ἢ κανένας ἄλλος Σωτήρας νὰ μᾶς σώσει ἀπὸ τὸν κίντυνο.

Γιατί, μὴν τὸ ξεχνάτε, ὁ κίντυνος ἐ π ι σ τ ρ α τ ε ύ ε τ α ι πάντα ὅταν παρακαθίσει τὸ ἕνα κόμμα στὴν Ἀρχή, καὶ τὸ ἄλλο, τὸ ἀπ' ὄξω, ἀρχινήσει νἀπελπίζεται πὼς θ' ἁρπάξει τὸ Κεντρικὸ ταμεῖο στὰ χέρια του. Σὲ μιὰ τέτια κρισιμότατη περίσταση (κι ὅτα μάλιστα τύχει τὸ ἀπ' ὄξω κόμμα νὰ λέγεται Ραλλικὸ) ἡ ἀτμόσφαιρα γιομίζει ἀπὸ φοβέρες, τὰ κατάβαθα τῆς γῆς γκαστριολογιοῦνται ἀπὸ ἐπανάστασες, οἱ θρόνοι σειοῦνται, τὰ δόντια τρίζουν, τὰ χέρια γροθιάζουνται. Τρέμετε, τύραννοι!

Μὰ κάτι γίνεται στὸν μπερντὲ τοῦ Καραγκιόζη κάπια ἀλλαγὴ σημαντικιά. Ὁ σιὸρ Διονύσιος δέρνει ἀντὶ νὰ δέρνεται, ὁ μπαρμπαγιώργης τα κάνει θάλασσα. Καὶ ἡ παράσταση τελειώνει μὲ χεροκροτη-

---

γορα!.. Ἄλλο τοῦτο!.. Ἔμαθε καὶ στενοχωριέται ὁ κύριος!.. Γιὰ κάνε πάλι!

Εἴταν φοβέρα τὸ τελευταῖο.

— Ἔχεις δίκιο! Ἀπάντησε σὰ μὲ ἄλλη φωνὴ κάποιου ποὺ εἶχε κρυφτεῖ ντροπιασμένος γιὰ τὶς ἀνοησίες, ποὺ εἶχε κάνει, καὶ γιὰ τὶς ὁποίες θύμωνε τώρα ὁ κὺρ Βολβῆς.

Ἔλαβε ὕφος γελαστὸ καὶ ἄρχισε πάλι νὰ τραγουδᾶ:

Τιριρὶ ποὺ πᾶς μωρὴ
στὸ μπακάλη γιὰ τυρί...

Στάθηκε στὸ παράθυρο. Κοίταζε τὰ βουνὰ τὰ χιονισμένα. Ὁ ἥλιος σὰν ξένος πιὰ φώτισε, ἁπλώθηκε, ξεβαμμένος λές, στὰ κεραμίδια τῶν σπιτιῶν τῆς χώρας, φωτίζοντας στὶς καπνοδόχες τὸν καπνό, ποὺ ἔβγαζαν, ποὺ κάπνιζαν ὅλες σχεδὸν σὰ νὰ ἔκαναν θυσία στὸν ἐρχόμενο χειμώνα. Ὁ ἥλιος χάθηκε πάλι. Μέσα στὸ σπίτι ἕνας κρότος ἄρχισε νὰ γίνεται. Κάτι κοπανούσανε μέσα σὲ χάλκινο σκεῦος.

Ὁ κὺρ Βολβῆς θυμήθηκε. Ἑτοίμαζαν κεφτέδες.

— Καλοὶ εἶναι καὶ οἱ κεφτέδες!

Τοῦ ἦλθε διάθεση, εὐχαρίστηση.

— Γέρο πονηρέ! ἔκανε χαϊδεύοντας τὸ μάγουλό του, πιστεύω ὅτι μόνο σὺ ξέρεις τὸ καλὸ κρασὶ καὶ τὸ καλὸ φαΐ!.. Κεφτεδάκια πρὸ πάντων! Ναί, ναί! Δὲν ὑπάρχει λόγος!..

Ὁ κρότος ξακολουθοῦσε σὰ νὰ συνόδευε τὰ λόγια του.

Μιὰ μορφὴ πέρασε γρήγορα τυλιγμένη σ' ἕνα μαῦρο σάλι. Ὁ κὺρ Βολβῆς τὴ γνώρισε.

— Ἡ Κατερινιώ! Ποῦ νὰ πάει ἐδῶ! Ποῦ ἀλλοῦ... Νά το! Νά, ἡ πόρτα! Ἄλλο συμβούλιο ἑτοιμάζουνε!..

Τοῦ ἦλθε ἐπιθυμία νὰ βγεῖ καὶ νὰ πάει νὰ μάθει κρυφὰ τί θὰ ἔλεγαν, ἀλλὰ κρατήθηκε.

— Τί ἔπαθα! Γιὰ νὰ στενοχωρηθῶ; Ὅταν δὲν ἔχει κανεὶς σκέψεις λυπηρές, ὅταν δὲν τοῦ καίγεται καρφὶ γιὰ τὸ καθετί, δὲ στενοχωριέται καθόλου, σίγουρα εἶναι νὰ γίνει Μαθουσάλας στὰ χρόνια κι ἀκόμα!...

Μιὰ ἰδέα πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ του πάλι καὶ εἶπε σιγὰ ἀπαντώντας στὸν ἑαυτό του καὶ ὄχι στὴ σκέψη αὐτή.

— Ποῦ ξέρεις!

Καὶ εὐχαριστημένος, ἀφοῦ τράβηξε μακρυὰ τὸ μαγκάλι, ποὺ μέσα στὴ στάχτη κοκκίνιζαν τὰ καρβουνάκια, ξαπλώθηκε στὸ κάθισμά του. Εἴταν εὐχαριστημένος μὲ τὸν ἑαυτό του, τὸν ἄκουγε αὐτός, ἔκανε ὅ,τι ἔπρεπε, ὅ,τι τοῦ εἶχε ὁρίσει.

Ἄκουσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾶ πιὸ γρήγορα καὶ τοῦ θύμησε αὐτὸ σὰ νὰ ξέθαψε κάτι ἀπὸ καιρὸ πεθαμένο, χρόνια λησμονημένο, τοῦ θύμησε τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου του. Ἔτσι χτυποῦσε ἡ καρδιά του τότε, ὅλο εὐχαρίστηση καὶ μὲ μιὰ ἀνησυχία εὐχάριστη.

Θυμᾶται τώρα ὁ γέρο Βολβῆς πράγματα ποὺ εἶχε καιρὸ νὰ τὰ φέρει στὴ μνήμη του, καὶ μαζὶ θυμᾶται ποὺ ὅταν εἴταν γιὰ νὰ παντρευτεῖ, τὸν ἔλεγαν πολὺ μεγάλο στὰ χρόνια, καὶ εἴταν, γιατὶ περνοῦσε τὴ γυναίκα εἴκοσι σωστὰ χρονάκια! Κεῖ στὰ χωριὰ γνωρίζει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ χαρτιὰ νὰ βροῦνε τὰ χρόνια κανενὸς ἀπ' αὐτούς, ἔχουνε τὰ γερά τους, τὰ ἀκαλλιέργητα κεφάλια ποὺ ὅ,τι μπέσει μέσα γράφεται σὰ σὲ σίδερο.

— Εἶναι μεγάλος! λέγανε, ἔπειτα ἀπὸ κάμποσα χρόνια θὰ εἶναι γέρος!

Καὶ καθὼς συλλογιέται αὐτὰ ὁ κὺρ Βολβῆς χαμογελᾶ καὶ τὸ χέρι του πηγαίνει στὸ μουστάκι του. Ἔπειτα μικραίνει τὰ μάτια του σὰ νὰ ἤθελε